

1. Referentie

Referentie	Raeymaeckers, K. (2002). Research Note: Young people and Patterns of Time Consumption in Relation to Print Media. <i>European Journal of Communication</i> , 17(3), pp.369-383.
Taal	Engels
ISBN - ISSN	0267-3231
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

In deze bijdrage worden trends in de leesgewoonten van jongeren geëvalueerd. Om een beter begrip te krijgen van de leesgewoonten van jongeren, wordt een vergelijking gemaakt van de resultaten van vergelijkend en longitudinaal onderzoek met de resultaten van tijdsbudgetanalyses. De tijdsbudgetanalyse bevestigt de 'displacement'-hypothese, die stelt dat de tijd die besteed wordt aan de ene activiteit, niet besteed kan worden aan een andere activiteit. De tijd die dus besteed wordt aan televisie kijken, kan niet besteed worden aan lezen. Wie veel tv kijkt, leest bijgevolg minder. Verder blijkt uit vergelijkend onderzoek dat de afname van de leestijd niet in dezelfde mate geldt voor verschillende gedrukte media.

In dit artikel worden de resultaten weergegeven van een onderzoeksproject waarin kwalitatieve en kwantitatieve onderzoekstechnieken werden gecombineerd. Het onderzoek betreft een analyse van het mediagebruik van Vlaamse 16- tot 18-jarigen. De resultaten tonen aan dat leesgedrag beïnvloed wordt door tal van factoren, waarbij socialisatiegerelateerde variabelen het meest belangrijk zijn. De hypothese dat TV kijken het leesgedrag negatief beïnvloedt, moet gedifferentieerd worden naargelang het type gedrukte media. De resultaten tonen immers een verschillende relatie aan tussen TV kijken enerzijds en het lezen van boeken, tijdschriften of kranten anderzijds.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Media, vrije tijd
Trefwoord(en)	Gedrukte media, mediagebruik, televisie, vrijetijdsbesteding

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Karin Raeymaeckers Universiteit Gent Faculteit Communicatiewetenschappen Korte Meer 11 9000 Gent Karin.raeymaeckers@UGent.be Tel.: +32 (0)9 264 84 29

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Welke relatie bestaat er tussen televisie kijken en leesgedrag?
Hypothesen	Twee mogelijkheden: 1. 'time displacement-hypothese': meer tijd besteden aan een bepaalde activiteit gaat per definitie ten koste van een andere activiteit. 2. 'functional similarity-hypothese': er is enkel sprake van time displacement wanneer de ene activiteit de functie van de andere overneemt.

6. Methode

Onderzoeks-methode	1. exploratieve fase: focusgroepgesprekken 2. survey-onderzoek
Onderzochte groep	1187 Vlaamse respondenten van 16 tot 18 jaar oud
Bereik	Vlaanderen

7. Resultaten

Tijdbesteding	De gemiddelde respondent besteedt 130 minuten per dag aan televisie kijken en 130 minuten aan radio luisteren. Lezen neemt veel minder tijd in beslag: het lezen van tijdschriften haalt een gemiddelde van 25 minuten, het lezen van boeken 21 minuten, en het lezen van kranten slechts 15 minuten.
Kranten lezen	19% van de respondenten leest dagelijks de krant, 18% leest de krant op regelmatige basis, 43% leest de krant occasioneel en 20% leest nooit de krant.
Genderverschillen	Er zijn geen significante genderverschillen voor wat betreft de tijd die besteed wordt aan tv kijken en het lezen van tijdschriften, wél voor het lezen van boeken en kranten. Vrouwelijke respondenten besteden beduidend meer tijd aan het lezen van boeken (25min./dag) dan jongens (17min./dag). Mannelijke respondenten besteden dan weer meer tijd aan het lezen van de krant (18min./dag t.o.v. 13min./dag voor meisjes).
Onderwijsniveau	Leerlingen uit het aso kijken het minst tv, leerlingen uit het tso en het bso het meest. Hetzelfde verschil geldt voor het luisteren naar de radio, maar dan in mindere mate. Aan het lezen van boeken wordt meer tijd besteed naarmate het opleidingsniveau stijgt. Voor het lezen van tijdschriften en kranten wordt een omgekeerde trend vastgesteld: respondenten uit het bso halen hier de hoogste gemiddelde scores.
Socialisatiegerelateerde Variabelen	Socialisatiegerelateerde variabelen hebben duidelijk de sterkste invloed. Jongeren die thuis een krant ter beschikking hebben, besteden meer tijd aan het lezen van de krant. Ook het leesgedrag van de ouders correleert positief met de tijd die jongeren besteden aan het lezen van de krant. De invloed van de vader is hier iets groter dan die van de moeder.
Relatie tussen televisie kijken en het lezen van gedrukte media	De hypothese dat televisie kijken een negatieve invloed uitoefent op het leesgedrag, moet gedifferentieerd worden naargelang het type gedrukte media. Voor het lezen van boeken wordt deze hypothese bevestigd, maar voor het lezen van tijdschriften en kranten wordt een omgekeerde relatie vastgesteld: respondenten die veel televisie kijken, besteden meer tijd aan het lezen van kranten en tijdschriften dan respondenten die weinig televisie kijken. Televisiekijken kan dus niet beschouwd worden als dé belangrijkste reden voor de afname van de leestijd.
Inhoudelijke voorkeuren	De respondenten hebben vooral interesse voor zaken die hun leven direct aanbelangen. Cultureel nieuws scoort daarbij hoger dan het politieke nieuws. Binnen het politieke nieuws is er vooral interesse voor lokale politiek of politieke items die direct betrekking hebben op het eigen leven. Internationale politiek geniet minder belangstelling. Het minst van al echter kan economisch nieuws jongeren boeien.

Verband tussen inhoudelijke voorkeuren en de hoeveelheid tijd die men spendeert aan tv kijken	Er bestaat een significante negatieve relatie tussen de hoeveelheid tijd die besteed wordt aan tv kijken en de mate waarin men geïnteresseerd is in politieke onderwerpen.
---	--

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/